

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Luděkem Pilným v právní věci

žalobce:

P. N. nar. [redacted]
bytem [redacted]
zastoupeného Mgr. Filipem Wágnerem, advokátem
sídlem Olšanská 2643/1a, Praha 3

proti

žalovanému:

Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2
jednajícímu Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, IČO
69797111
sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2

o zaplacení 50 000,- Kč a omluvu

takto:

- I. Žaloba, kterou se žalobce domáhal, aby byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 50 000,- Kč a veřejně se omluvit žalobci za porušení jeho základních práv a svobod a za přístup soudkyně JUDr. Rychterové k jeho osobě, se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 2 100,- Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 50 000,- Kč a omluvy JUDr. Rychterové, a to v souvislosti s nezákonným trestním stíháním vedeným zejména u Okresního soudu v Přerově pod sp.zn. [redacted]. Žalobci bylo sděleno podezření ze spáchání trestného činu krádeže. Státní zástupce podal na žalobce následně návrh na potrestání, aniž by zde byl dostatek důvodů pro jeho podání. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci č.j. [redacted] ze dne 3.4.2015 byl žalobce zproštěn návrhu na potrestání. Žalobci nedůvodným trestním stíháním v délce 15ti měsíců vznikla značná nemajetková újma. Trestní stíhání žalobce bylo od počátku zcela zjevně bezdůvodné, neboť skutek, pro který byl stíhán, nevykazuje žádné ze znaků trestného činu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Renata Kudrnová

Orgány činné v trestním řízení tedy svévolně zneužily svoji pravomoc, což je v demokratické společnosti zcela nepřijatelné. Celým trestním řízením, které trvalo bezmála 15 měsíců, byl žalobce závažným způsobem postihnut, dehonestován, kdy namísto volnočasových aktivit se musel účastnit několika výslechů a dalších úkonů v trestním řízení. Orgány činné v trestním řízení postupovaly proti žalobci zcela svévolně, excesivně a naprosto šikanozním způsobem. Žalobce uvedeným trestním stíháním utrpěl psychickou újmu a byl narušen jeho psychický stav. Z důvodu nedostatku finančních prostředků si tak ani po prodělaném stresu, vznikajícím z důvodu trestního stíhání, nemohl dovolit pomoc odborníka. Psychické následky z nedůvodného trestního stíhání u něj přetrvávají. Trestní řízení znamenalo pro žalobce značné nervové vypětí, které se zcela zásadně negativně projevilo na jeho zdravotním stavu. V důsledku trestního stíhání se žalobce stal osobou nezaměstnatelnou, kdy na veškerých pracovních pohovorech byl právě pro trestní stíhání odmítán. Uvedené trestní stíhání žalobce rovněž výrazně poškodilo v civilním řízení vedeném Okresním soudem v Přerově pod sp. zn. [REDAKCE]. Trestní stíhání bylo rovněž zbytečně medializováno, čímž byl žalobce rovněž poškozen v očích veřejnosti. Žalobce se tak pro své okolí díky medializaci stal stíhaným delikventem, čímž došlo k rozsáhlé a do značné míry i nevratné degradaci jeho vážnosti, důstojnosti a postavení ve společnosti. Celkový pohled na jeho osobu dosáhl velmi negativních rozměrů, čímž došlo k jednoznačnému porušení ustanovení čl. 10 odst. 1 zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobody. Na základě výše uvedeného je tak zřejmé, že žalobce byl opakovaně zkrácen na svých základních lidských právech a svobodách, byla opakovaně snižována jeho vážnost, věrohodnost a důstojnost ve společnosti, a z tohoto důvodu považuje za přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu částku ve výši 50 000,- Kč. JUDr. Rychterová, soudkyně, k osobě žalobce od samého počátku přistupovala jak k odsouzenému kriminálníkovi. Z tohoto důvodu žalobce rovněž požadoval konkrétní omluvu samosoudkyně, případně omluvu předsedy dotyčného soudu. Žalobce podal prostřednictvím podatelny žalovaného výzvu k náhradě škody a nemajetkové újmy, která mu byla způsobena výše uvedeným. Dne 2.3.2016 obdržel žalobce přípis od žalovaného, č.j.: MSP-1610/2015-ODSK-ODSK/10, kterým však žalobci žádné odškodnění přiznáno nebylo. V rámci výzvy rovněž žalobce žádal o omluvu soudkyně za její dehonestující chování k jeho osobě během trestního řízení. Ani této se mu však nedostalo.

2. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Učinil nespornou skutečnost, že žalobce dne 4.6.2015 uplatnil u žalovaného nárok na poskytnutí náhrady nemajetkové újmy ve výši 50 000,- Kč, která mu měla být způsobena v souvislosti s trestním stíháním vedeným u Okresního soudu v Přerově pod. sp. zn. [REDAKCE] jež skončilo zproštěním obžaloby. Současně se domáhal rovněž omluvy za nezákonně vedené trestní stíhání. Stanoviskem ze dne 19.1.2016 žalovaný konstatoval, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Přerově pod. sp. zn. [REDAKCE] jako soudu I. stupně došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, jímž je vydaný záznam o sdělení podezření, přičemž se rovněž žalobci za vydané nezákonné rozhodnutí omluvil. Konstatování vydání nezákonného rozhodnutí společně s poskytnutou omluvou žalovaný považuje za přiměřené zadostiučinění vzniklé nemajetkové újmy, a to i vzhledem ke skutečnosti, že žalobce ani přes učiněnou výzvu žalovaného ničím neprokázal, že by jemu způsobená nemajetková újma byla takové závažnosti, že by bylo na místě reparovat ji peněžitým zadostiučiněním. Žalovaný předně poukázal na skutečnost, že ani jedno ze žalobních tvrzení o nemajetkové újmě není podloženo žádným důkazem. K žalobním tvrzením týkajícím se údajné nezaměstnatelnosti žalobce odkázal žalovaný na obsah spisu Okresního soudu v Přerově pod. sp. zn. [REDAKCE] konkrétně na protokol o výslechu podezřelého P. N. [REDAKCE] ze dne 4.12.2013, v němž žalobce uvedl, že je nezaměstnaný, veden na ÚP Přerov. Z uvedeného je dle žalovaného zřejmé, že mezi skutečností, že žalobce byl nezaměstnaný a tím, že bylo proti němu vedeno trestní stíhání, není dána příčinná souvislost, neboť žalobce byl bez zaměstnání již v době před započatím předmětného trestního řízení. Žalobce ani netvrdí, natož aby prokazoval, jaké měl kvalifikační předpoklady pro získání zaměstnání,

netvrdí, ani neprokazuje, o jaké konkrétní pracovní místo se ucházel a rovněž nikterak neprokazuje, že to bylo právě a toliko předmětné trestní stíhání pro trestný čin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, co mu v získání zaměstnání zabránilo. Tvrzení žalobce o tom, že se v důsledku předmětného trestního stíhání stal osobou nezaměstnatelnou, je tedy dle žalovaného ryze spekulativní. Žalovaný dále uvedl, že z obsahu trestního spisu Okresního soudu v Přerově sp. zn. [REDAKCE] nevyplývá žádná skutečnost, na jejímž základě by bylo možné dospět k závěru, že orgány činné v trestním řízení postupovaly proti žalobci svévolně, či snad dokonce šikanózně. Ve vztahu k tvrzení žalobce, že soudkyně JUDr. Rychterová vedla řízení „podjatým způsobem,“ žalovaný uvedl, že toto je vyvráceno usnesením Okresního soudu v Přerově ze dne 10.3.2014 č.j. [REDAKCE] ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 15.5.2014 č.j. [REDAKCE], jimiž bylo rozhodnuto, že soudkyně JUDr. Emilie Rychterová není z věci pro podjatost vyloučena. K tvrzení o zbytečné medializaci trestního stíhání žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn. 30Cdo 4280/2011, v němž Nejvyšší soud judikoval právní názor, že je-li medializace případu prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení a obecných veřejných poměrů případu, nelze přičítat státu k tíži, že byl sdělovacími prostředky narušen princip presumpce nevinny. Dochází zde totiž podle názoru Nejvyššího soudu k přetržení příčinné souvislosti mezi vedením trestního stíhání a skutečností, která újmu zakládá či zvyšuje. K žalobním tvrzením ohledně degradace vážnosti a důstojnosti žalobce v očích veřejnosti, které mělo být důsledkem předmětného trestního stíhání, žalovaný uvedl, že dle jeho zjištění byl žalobce v době, kdy probíhalo trestní stíhání pro skutek spočívající v „černém“ odběru elektrické energie a zemního plynu paralelně stíhán pro trestný čin vraždy dle § 219 odst. 1,2 písm. a) tr. zákona. Předmětná trestní věc byla na základě obžaloby Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 12.1.2011 projednávána u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci pod sp. zn. [REDAKCE] a v době vedení trestního stíhání pro trestný čin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku nebyla ještě pravomocně skončena. Pokud tedy souběžně probíhala trestní stíhání žalobce pro majetkový trestný čin a trestný čin proti životu a zdraví pak je dle žalovaného případná dehonestace ve společnosti způsobená trestním stíháním pro krádež zcela zanedbatelná v poměru s negativními dopady do vážnosti žalobce ve společnosti způsobené trestním stíháním pro trestný čin vraždy dle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a) TZ. Žalovaný uzavřel, že ačkoliv je v předmětné věci dána existence odpovědnostního titulu k náhradě nemajetkové újmy dle zákona č. 82/1998 Sb., není prokázáno, že by v příčinné souvislosti s tímto nezákonným rozhodnutím byla žalobci způsobena nemajetková újma takové závažnosti, že by jí nebylo možné reparovat jinak než poskytnutím zadostiučinění v penězích. Žalovaný je přesvědčen, že přiměřeným zadostiučiněním nemajetkové újmy způsobené žalobci trestním stíháním, je v daném případě konstatování porušení práva a poskytnutí omluvy. Obě formy zadostiučinění se žalobci dostaly v rámci mimosoudního projednání věci. Vzhledem ke skutečnosti, že nebylo dle žalovaného prokázáno, že by se věc vyřizující soudkyně JUDr. Emilie Rychterová chovala vůči žalobci excesivně, či snad dokonce šikanózně, považuje žalovaný za nedůvodný rovněž požadavek na vyslovení veřejné omluvy za přístup JUDr. Rychterové k osobě žalobce.

3. Na základě provedeného dokazování učinil soud tento závěr o skutkovém stavu: Dne 4.12.2013 byl vyhotoven záznam o sdělení podezření s tím, že žalobce je podezřelý ze spáchání přečinu krádeže podle § 205 odst. 1, písm. a) tr. zákoníku. Dne 4.12.2013 si žalobce záznam převzal a téhož dne byl vyslechnut. Dne 10.12.2013 podal žalobce proti sdělení podezření stížnost. Dne 27.12.2013 byl Okresním soudem v Přerově vydán trestní příkaz č.j. [REDAKCE]. Dne 21.1.2014 podal žalobce proti trestnímu příkazu odpor. Dne 21.2.2014 podal žalobce námitku podjatosti a podnět k předběžnému projednání obžaloby. Dne 28.2.2014 podal žalobce žádost o přiznání nároku na bezplatnou obhajobu. Dne 10.3.2014 se konalo hlavní líčení, žalobce se nedostavil a hlavní líčení bylo odročeno na den 10.4.2014 za

účelem rozhodnutí o návrhu žalobce na bezplatnou obhajobu. Usnesením ze dne 10.3.2014 bylo procesním soudem rozhodnuto, že soudkyně JUDr. Richterová není vyloučena z vykonávání úkonu trestního řízení a byl zamítnut návrh žalobce na předběžné projednání obžaloby. Dne 26.3.2014 podal žalobce proti vydanému usnesení stížnost. Dne 10.4.2014 bylo hlavní líčení odročeno na neurčito z důvodu, že se žalobce nedostavil a dosud nebylo rozhodnuto o jeho návrhu na přiznání bezplatné obhajoby. Usnesením č.j. [REDAKCE] byla zamítnuta žádost žalobce o bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu. Dne 2.5.2014 podal žalobce proti vydanému usnesení stížnost. Dne 9.5.2014 byl spis předložen Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, který dne 15.5.2014 stížnosti žalobce proti usnesení č.j. [REDAKCE] a č.j. [REDAKCE] zamítl. Po vrácení trestního spisu bylo hlavní líčení nařízeno na den 18.8.2014, přičemž dne 6.8.2014 obhájce ustanovený Českou advokátní komorou požádal o odročení hlavního líčení. Přípisem ze dne 12.8.2014 bylo obhájci žalobce sděleno, že jeho žádost soud neakceptuje. Dne 18.8.2014 se konalo hlavní líčení, které bylo odročeno na 2.10.2014 za účelem pokračování v dokazování. Dne 2.10.2014 se konalo hlavní líčení, které bylo odročeno za účelem pokračování dokazování na 13.11.2014. Dne 13.11.2014 se konalo hlavní líčení, na kterém byl vyhlášen rozsudek, kterým byl žalobce uznán vinným a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců s podmíněným odkladem. Proti rozsudku podal žalobce odvolání, o kterém ve veřejném zasedání dne 3.4.2015 rozhodl Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci, tak, že rozsudek soudu I. stupně zrušil a žalobce zprostil návrhu na potrestání podle § 226 písm. b) tr.řádu. Rozsudek odvolacího soudu nabyt právní moci dne 3.4.2015. Přípisem ze dne 4.6.2014 adresovaným žalovanému požádal žalobce v souvislosti s trestním stíháním vedeným u Okresního soudu v Přerově pod. sp. zn. [REDAKCE] o poskytnutí oficiální omluvy za nedůvodné a nezákonně vedené trestní stíhání a poskytnutí relativní náhrady za poškození dobrého jména a bezúhonné pověsti ve výši 50 000,- Kč. Stanoviskem ze dne 19.1.2016 žalovaný konstatoval, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Přerově pod. sp. zn. [REDAKCE] jako soudu I. stupně došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, jímž je vydán záznam o sdělení podezření, přičemž se rovněž žalobci za vydané nezákonné rozhodnutí omluvil (*prokázáno spisem Okresního soudu v Přerově sp.zn. [REDAKCE] přípisem žalobce ze dne 4.6.2014, stanoviskem žalovaného ze dne 19.1.2016*).

4. Po právní stránce soud posoudil věc následovně:

Podle ust. § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“) mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ust. § 8 odst. 1 OdpŠk lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle odst. 2 téhož ust. byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.

Podle ust. § 31a odst. 1 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

5. Jak vyplývá mimo jiné i z konstantní judikatury (např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 28

Shodu s prvopisem potvrzuje Renata Kudrnová

Cdo 5103/2009, sp.zn. 28 Cdo 4463/2010, sp.zn. 30 Cdo 1249/2014), objektivní odpovědnost státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem předpokládá současné splnění tří podmínek: 1/ existenci nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu, 2/ vznik škody a 3/ příčinnou souvislost mezi nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem a vznikem škody. V posuzovaném případě byla mezi účastníky nesporná existence nezákonného rozhodnutí, a to záznamu o sdělení podezření ze dne 4.12.2013, na jehož základě byl žalobce následně trestně stíhán.

6. Za situace, kdy bylo v řízení prokázáno splnění základní podmínky pro vznik nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, soud dále přistoupil k posouzení splnění dalších dvou podmínek vzniku objektivní odpovědnosti státu za škodu. Soud I. stupně proto dále posuzoval, zda žalobci vznikla nemajetková újma. Žalobce tvrdil, že byl dehonestován, kdy namísto volnočasových aktivit se musel účastnit několika výslechů a dalších úkonů v trestním řízení, utrpěl psychickou újmu, že pro něj trestní řízení znamenalo značné nervové vypětí, které se zcela zásadně negativně projevilo na jeho zdravotním stavu. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl, jakým konkrétním způsobem bylo zasazeno do práv žalobce, zdejší soud žalobce na jednání konaném dne 13.12.2019 v souladu ust. § 118 odst. 1 a 3 o.s.ř. vyzval, aby doplnil vyličení rozhodujících skutečností, k jakým konkrétním zásahům do osobní a pracovní sféry žalobce nezákonným trestním stíháním došlo a v jaké intenzitě, na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že jím požadovaná náhrada nemajetkové újmy způsobená nezákonným trestním stíháním je přiměřená jím tvrzené nemajetkové újmě, na základě jakých konkrétních skutečností dovozuje žalobce závěr, že nebýt nezákonného trestního stíhání, žalobce by nemajetkovou újmu neutrpěl, jakým konkrétním dehonestujícím způsobem se chovala vůči žalobci JUDr. Rychterová během trestního řízení, jaká konkrétní nemajetková újma žalobci na základě tvrzeného chování JUDr. Rychterové vznikla, na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že jím požadovaná omluva JUDr. Rychterové je přiměřená jím tvrzené nemajetkové újmě, a aby k prokázání doplňujících tvrzení označil důkazy. Nalézací soud současně žalobce poučil o následcích nesplnění výzvy. V návaznosti na výzvu soudu žalobce svá tvrzení ve vztahu k bližší specifikaci vzniklé nemajetkové újmy nedoplnil. S přihlédnutím k uvedenému je zřejmé, že žalobce nesplnil břemeno tvrzení ve vztahu ke vzniku nemajetkové újmy a v návaznosti na tuto skutečnost neunesl ani břemeno důkazní. V případě žalobce tak nebylo prokázáno splnění jedné ze tří podmínek pro vznik odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, a to vznik nemajetkové újmy.
7. Vzhledem k tomu, že u žalobcem uplatněného nároku nebylo prokázáno kumulativní splnění předpokladů, za kterých se odpovědnost státu za škodu realizuje, soud žalobu v plném rozsahu výrokem I. zamítl.
8. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a v řízení zcela úspěšnému žalovanému s odkazem na ust. § 151 odst. 3 o.s.ř. přiznal náhradu paušálních nákladů po 300,- Kč za 7 úkonů ve věci (vyjádření ve věci samé, 3 přípravy na jednání a 3 účasti na jednáních soudu) v celkové výši 2 100,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Praha 15. května 2020

JUDr. Luděk Pilný, v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Renata Kudrnová